

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS IV-VIII

I WSTĘP

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego zostały opracowane na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego.

Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – „NOWE Słowa na start!” Marlena Derlukiewicz. Wydawnictwo Nowa Era.

Opis: Uwzględnia zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Podręcznik: Kl. IV – VIII „Nowe słowa na start!”

Zeszyt ćwiczeń Kl. IV -VIII „Nowe słowa na start!” Anna Klimowicz, Joanna Ginter, Krystyna Brząkalik

1. Przedmiotowe zasady oceniania zawierają informacje o formach oceniania, obszarach oceniania oraz zakres materiału i wymagania na poszczególne stopnie.

2. Prace pisemne

- ocena punktowa uwzględniająca stopień trudności zadania.

- uzyskane punkty są odpowiednio zamieniane na oceny według następującego kryterium procentowego:

0% - 29.99% - niedostateczny

30% - 50.99% - dopuszczający

51% - 74.99% - dostateczny

75% - 90.99% - dobry

91% - 97.99% - bardzo dobry

98%-100% - celujący

II FORMY OCENIANIA

1. Ocenie podlegają:

a) wypowiedzi pisemne: testy, prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, dyktanda, prace pisemne redagowane na lekcjach;

b) wypowiedzi ustne: wypowiedzi na zadany temat, opowiadania twórcze i odtwórcze, recytacja, czytanie, udział w dyskusji, aktywność lekcyjna, przemówienie, recenzja;

c) prace grupowe: projekt edukacyjny, inscenizacja; praca z lekturą, innowacje pedagogiczne

d) przygotowanie do lekcji: prowadzenie zeszytu przedmiotowego, posiadanie książek, ćwiczeń, motywacja do pracy;

e) udział w konkursach przedmiotowych i innych, np. literackich, recytatorskich itp.

2. Testy, prace klasowe, sprawdziany, dyktanda

a. Zapowiadane z przynajmniej trzydniowym wyprzedzeniem. W przypadku dłuższych prac z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem;

b. Obejmują mniejszą lub większą partię materiału, podsumowanie pracy z lekturą, zasadę

ortograficzną, wiadomości gramatyczne itp.;

c. Uczniowie są informowani o zakresie materiału przewidzianego podczas pracy pisemnej;

d. Przed omawianiem obowiązkowej lektury może odbyć się sprawdzian ze znajomości jej treści.

Praca może mieć formę kartkówki, testu online lub innej formy sprawdzania wiedzy (stacje zadaniowe, testy na rozpoczęcie omawiania lektury, itp.).

W teście online brana jest pod uwagę wartość procentowa osiągnięć ucznia.

e. Dłuższe prace pisemne – czy to w formie pracy klasowej, czy też jako praca na lekcji- związane są z nową formą wypowiedzi lub są sposobem utrwalenia danej znanej już formy wypowiedzi.

3. Kartkówki

a. Nie są zapowiadane (ale mogą być zapowiadane);

b. Dotyczą trzech ostatnich lekcji;

c. Nie trzeba ich poprawiać.

4. Dyktanda

a. Odbywają się po utrwaleniu danej zasady ortograficznej lub interpunkcyjnej (kl. IV – VI). W klasach VII –VIII dyktanda obejmują wszystkie dotychczas poznane zasady ortograficzne.

Mogą mieć formę tekstu pisanego ze słuchu, tekstu z luką lub mogą odbywać się przy użyciu aplikacji np. Dyktanda online lub stron sprawdzających znajomość zasad pisowni.

5. Odpowiedzi ustne

a. Uczeń powinien być przygotowany z trzech ostatnich lekcji;

b. Z większej partii materiału uczeń powinien być przygotowany po wcześniejszej zapowiedzi nauczyciela;

c. Prace domowe są nieobowiązkowe. Za wykonanie pracy domowej uczeń może otrzymać benefit w postaci plusów za pracę własną.

6. Recytacja. Czytanie

a) Przygotowanie recytacji utworu poetyckiego lub fragmentu prozy.

Recytacja tekstu jest obowiązkowa.

W szczególnych przypadkach uczeń może recytować tekst bez obecności klasy;

b) Przygotowanie do czytania utworu poetyckiego lub prozy.

7. Prace grupowe

a. Uczniowie wspólnie przygotowują pracę;

b. Otrzymują ocenę po wspólnym ustaleniu punktacji/stopnia z nauczycielem uwzględniającym zaangażowanie i wkład pracy uczniów

8. Zeszyt przedmiotowy

a. Prowadzony jest przez ucznia na jego zasadach.

Jedynym kryterium podlegającym ocenie nauczyciela może być estetyka zapisu, czytelność, kompletność notatek.

Niedozwolone jest zapisywanie w zeszycie wulgaryzmów, treści uznanych za nieetyczne, malowanie symboli klubowych i szerzących nienawiść.

9. Testy, sprawdziany, prace klasowe, kartkówki i prace pisemne itp., a także zadania grupowe są oceniane punktowo.

10. Niektóre kryteria punktowe są stałe, inne zmienne, w zależności od zadania.

III KRYTERIA OCEN- klasy IV-VIII

Kryteria oceny dłuższych prac pisemnych w klasach IV – VI

(np. list, dziennik, pamiętnik, opis, opowiadanie, sprawozdanie itp.)

1. T – realizacja tematu (0-3)

3 p. – praca na temat, rozwinięta, rozbudowana, bogata językowo, oryginalna, indywidualizacja postaci, plastyczność tekstu poprzez wprowadzenie środków językowych, wprowadzenie elementów innych form, wzbogacenie dialogiem;

2 p. – praca na temat, poprawna pod względem rzeczowym, częściowa indywidualizacja postaci, plastyczność tekstu;

1 p. – praca schematyczna, poprawna pod względem rzeczowym;

0 p. – praca nie na temat.

2. K – kompozycja (0-2)

2 p. – trójdzielność pracy, akapity we właściwych miejscach.

1 p. Pominięcie któregoś ze wskazanych składników

3. J – język pracy (0-3)

3 p. – praca bezbłędna;

2 p. – dopuszczalne 1-2 błędy w pracy standardowej czyli około 12-15 zdań;

1 p. – dopuszczalne 3-4 błędy w pracach standardowych.

0 p – 5 błędów i więcej.

W pracach dłuższych ocenianie języka traktowane jest elastyczniej.

4. O – ortografia (0-2)

2 p. – 0 - 2 bł. ortograficzne

1p. - dopuszczalne 3 błędy ortograficzne.

5. I – interpunkcja (0-1)

1p. – dopuszczalne 3 błędy interpunkcyjne (0-1)

6. E-estetyka pracy (0-1)

1p. – zapis czytelny, marginesy; w pracach napisanych na komputerze odpowiednie interlinie, czcionka, marginesy itp.

Kryteria oceny form użytkowych (np. zaproszenie, ogłoszenie, podanie, instrukcja, przepis, reklama)

1.T – realizacja formy, np. obecne wszystkie elementy zaproszenia itp. (0-1)

2. O – ortografia – dopuszczalny 1 błąd (0-1)

3. I – interpunkcja – dopuszczalny 1 błąd (0-1)

4. J – język – dopuszczalny 1 błąd (0-1)

5. E – edycja tekstu – przy pracach pisanych na komputerze; rozplanowanie strony graficznej przy pracach wykonanych ręcznie (0-1)

Stopnie:

- praca bez żadnego błędu i poprawek sprawdzającego- celujący (6)
- 5 p. – bardzo dobry (5)
- 4p – dobry (4)
- 3p. – dostateczny (3)
- 2p. –dopuszczający (2)
- 1p. – niedostateczny (1)

Kryteria oceny dłuższych prac pisemnych dla klas VII – VIII

(wypowiedzi twórcze i o charakterze argumentacyjnym, w tym przemówienie)

W ocenie tego typu prac stosuje się punktację obowiązującą na egzaminie ósmoklasisty i zawartą w informatorze CKE na dany rok szkolny.

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania to 20 pkt.

Kryteria zgodne z wymaganiami egzaminacyjnymi. (Załącznik)

Prace muszą spełniać kryterium objętości i zawierać minimum 200 słów.

Przed oddaniem pracy uczeń ma obowiązek przeliczyć liczbę słów i zapisać ją na marginesie (do 200 słów).

3.Prace grupowe (punktacja zależna od rodzaju projektu, pracy grupowej)

- a. Realizacja przewidzianego tematu;
- b. Planowanie i organizacja pracy grupowej;
- c. Współpraca w grupie, podział zadań;
- d. Prezentacja pracy.

4.Recytacja. Czytanie

- a. Znajomość tekstu. 3p.
- b. Modulacja. 2p.
- c. Przestankowanie i znaki interpunkcyjne.2p.
- d. Tempo.1p.
- e. Interpretacja.2 p.

5. Plusy i minusy

Plusy

1.Aktywność na lekcji, prace własne, dodatkowe zadania, przyniesienie dodatkowych materiałów lekcyjnych itp.

Za 6 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą

Minusy

1.Brak kart pracy, brak zeszytu, brak lektury, nie przyniesienie potrzebnych na lekcji materiałów, brak śledzenia toku lekcji itp.; więcej niż trzy minusy równają się ocenie niedostatecznej.

Uczeń ma obowiązek zgłosić ten fakt nauczycielowi.

IV POPRAWY OCEN

1. Ogólne zasady poprawy ocen z języka polskiego.

1. Uczeń może poprawić jednorazowo ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac, poza swoimi lekcjami lub podczas wyznaczonego terminu popraw.

2. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną .

Uwzględniając indywidualną sytuację ucznia oraz jego motywację-nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę pozostałych ocen.

3. Uczeń, który nie poprawił oceny lub nie stawiał się na poprawę, traci prawo do następnych poprawek.

4. Otrzymana przez ucznia na poprawie ocena zostaje wpisana do dziennika.

5. Jeśli uczeń był nieobecny w czasie sprawdzianu lub klasówki z powodu choroby, jest zobowiązany do napisania go w terminie 2 tygodni.

6. W przypadku unikania sprawdzianów i prac klasowych nauczyciel sprawdza wiedzę ucznia w trybie natychmiastowym.

7. Nie ma możliwości poprawiania ocen po upływie terminu 2 tygodni od oddania pracy bądź poprawy ocen krótko przed klasyfikacją.

8. Nie ocenia się ucznia przez okres trzech dni po dłuższej nieobecności. Jednak wszelkie sprawdziany i prace klasowe uczeń ma obowiązek napisać w późniejszym terminie, do 2 tygodni.

9. Uczeń, który nie przestrzega zasad Statutu Szkoły, kontraktu klasowego, przeszkadza innym na lekcji, nie słucha poleceń itp. nie może przystąpić do poprawy. O tym decyduje nauczyciel.

V USTALANIE OCENY ROCZNEJ

1. Przedmiotowe zasady oceniania każdego nauczyciela regulują zasady ustalania oceny rocznej i półrocznej zawarte w Statucie Szkoły.

2. Kryteria na poszczególne stopnie wg propozycji programu Nowe słowa na start!" kl. IV – VIII.

VI INFORMOWANIE O OCENACH

1. Uczniowie są informowani ustnie o ocenach. Na bieżąco oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego.

2. Wszelkiego typu prace pisemne ucznia są przekazywane mu do wglądu w czasie lekcji podczas ich omawiania. W tym momencie może wykonać zdjęcie pracy lub poprosić nauczyciela o skserowanie jej.

**Kryteria oceniania
wypracowań
i testów wyboru
w klasach VII i VIII**

Na podstawie Informatora o egzaminie ósmoklasisty Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

KRYTERIA OCENY WYPRAWOWANIA O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM (ROZPRAWKA, PRZEMÓWIENIE ITP.)

Za napisanie wypracowania można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi – 0-2p.

Sprawdzone tu jest m.in., czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne – 0-5p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: argumentacja w pracy jest wnikliwa, argumenty są poparte właściwymi przykładami, argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

3. Kompetencje literackie i kulturowe – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

4. Kompozycja tekstu – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: • kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie • wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu • wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli • wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

5. Styl – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Oceniając język wypowiedzi, najpierw oceniony zostanie zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczna liczba punktów ustalona będzie na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

6. Język – 0-4p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie • czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych • czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność

w zrozumieniu tekstu. W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

7. Ortografia – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

8. Interpunkcja – 0-1p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA PUNKTÓW – PRACA ARGUMENTACYJNA (ROZPRAWKA, PRZEMÓWIENIE ITP.)

REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI	0-2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2p.
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	1p.
Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	0p.
ELEMENTY RETORYCZNE	0-5p.
Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1p.	0p.
Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.	1p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	2p.
Powierzchniowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.	3p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	4p.
Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.	5p.
KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE	0-2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.	2p.
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).	1p.

ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.					
KOMPOZYCJA TEKSTU		0-2p.			
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.	2p.				
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.	1p.				
STYL		0-2p.			
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.	2p.				
Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.	1p.				
JĘZYK		0-4p.			
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu:	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9bł. jęz.	
	4p.	3p.	2p.	1p.	
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	3p.	2p.	1p.	0p.	
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	2p.	1p.	0p.	0p.	
ORTOGRAFIA		0-2p			
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	2p.				
2–3 błędy ortograficzne.	1p				
INTERPUNKCJA		0-1p			
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.	1p.				

KRYTERIA OCENY WYPRACOWANIA O CHARAKTERZE TWÓRCZYM (NP. OPOWIADANIE)

Za napisanie wypracowania można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. Realizacja tematu wypowiedzi – 0-2p.

Sprawdzone tu jest m.in., czy: wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu, wypowiedź jest w całości na temat.

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy o charakterze twórczym – 0-5p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy: narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona, wydarzenia są logicznie ułożone, fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta oraz czy lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

3. Kompetencje literackie i kulturowe – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

4. Kompozycja tekstu – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy list zawiera – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny • wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu • wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli • wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

5. Styl – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie m.in., czy: styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej, styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

Oceniając język wypowiedzi, najpierw oceniony zostanie zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczna liczba punktów ustalona będzie na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

6. Język – 0-4p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzane będzie • czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych • czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie egzaminator uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

7. Ortografia – 0-2p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

8. Interpunkcja – 0-1p.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, sprawdzona będzie liczba błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, zostanie ona oceniona na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź sprawdzający przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, sprawdzający oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), sprawdzający przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach sprawdzający przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu testu lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas praca ucznia zostanie oceniona na 0p.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi mogą nie być przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

**SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA PUNKTÓW –
PRACA O CHARAKTERZE TWÓRCZYM (NP. OPOWIADANIE)**

REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI		0-2p.			
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.		2p.			
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.		1p.			
Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).		0p.			
ELEMENTY TWÓRCZE		0-5p.			
Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1p.		0p.			
Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła		1p.			
Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.		2p.			
Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.		3p.			
Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.		4p.			
Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.		5p.			
KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE		0-2p.			
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.		2p.			
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.		1p.			
KOMPOZYCJA TEKSTU		0-2p.			
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.		2p.			
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.		1p.			
STYL		0-2p.			
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.		2p.			
Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.		1p.			
JĘZYK		0-4p.			
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu:	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9bł. jęz.	
	4p.	3p.	2p.	1p.	
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	3p.	2p.	1p.	0p.	
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	2p.	1p.	0p.	0p.	
ORTOGRAFIA		0-2p			
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.		2p.			
2–3 błędy ortograficzne.		1p			
INTERPUNKCJA		0-1p			
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.		1p.			

PUNKTACJA PROCENTOWA ZA WYPRACOWANIE:

% min.	Liczba punktów	OCENA
95%	20 - 19	6
90%	18 - 17	5
75%	16 - 15	4
50%	15 - 11	3
30%	10 - 6	2
Poniżej 30%	5 - 0	1

ZASADY OCENIANIA TESTÓW:

Zadanie zamknięte i zadanie otwarte z luką są oceniane zgodnie z jednym z następujących schematów:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi będzie można otrzymać od 0 do 4 punktów. W tych zadaniach nie będzie oceniana poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, chyba że w poleceniu zostanie określone inaczej.